

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

771

Resolució del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 26 de gener de 2017 per la qual es declara l'existència de la plaga *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) a tot el territori de les Illes Balears i s'adopten mesures fitosanitàries cautelars i de contenció per evitar-ne la propagació

Xylella fastidiosa (Wells et al.) és un bacteri fitopatògen de quarantena descrit per primera vegada als estats Units l'any 1978 com a agent causant de la malaltia de Pierce, malaltia de la vinya que es coneixia des del segle XIX. Aquest bacteri es transmet per insectes vectors, principalment cicadèl·lids i cercòpids. A part d'afectar la vinya, també ocasiona diverses malalties amb efectes greus a un ampli rang d'espècies d'interès agrícola, les més importants de les quals del sector agrari de les Illes Balears, com els cítrics, la vinya, l'olivera, els fruiters de pinyol, l'ametller i nombroses espècies ornamentals.

Dins el marc del Pla de Contingència de *Xylella Fastidiosa* (Wells et al.) del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, el 6 d'octubre de 2016 el Laboratori de Sanitat Vegetal de les Illes Balears va detectar el primer positiu de *Xylella* a Mallorca, en un mostra d'un cirerer (*Prunus avium*). Posteriorment, el 17 d'octubre, després d'analitzar tres cirerers més del mateix lot, va detectar dos positius més. Aquests resultats han estat confirmats pel Laboratori Nacional de Referència de Bacteris Fitopatògens, que, a més, va identificar que els bacteris aïllats pertanyen a la subespècie *fastidiosa*.

En conseqüència, el 3 de desembre de 2016 es va publicar la Resolució del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 25 de novembre de 2016 per la qual es declara un brot de *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) a les Illes Balears i s'adopten mesures fitosanitàries per eradicar-la i controlar-la.

El 13 de desembre de 2016 es van notificar al Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient quatre nous positius de *Polygala myrtifolia* dels vegetals especificats eliminats del primer brot en què es van detectar els tres primers positius en cirerers. El Laboratori Nacional de Referència de Bacteris Fitopatògens va confirmar que els positius pertanyen a la subespècie *fastidiosa* i *multplex*.

L'11 de gener de 2017 es van enviar al Laboratori Nacional de Referència de Bacteris Fitopatògens diverses mostres de material vegetal de l'illa d'Eivissa, entre les quals tres que havien donat positiu a *Xylella fastidiosa*, concretament en les espècies *Acacia saligna*, *Polygala myrtifolia* i *Lavandula dentata*.

El 17 de gener de 2017 es va rebre la confirmació del Laboratori Nacional de Referència de Bacteris Fitopatògens dels resultats positius de quatre mostres de material vegetal de l'illa d'Eivissa sobre les espècies *Acacia saligna*, *Polygala myrtifolia*, *Lavandula dentata* i *Nerium olenader*. El positiu de *Nerium olenader* no es va detectar al Laboratori de Sanitat Vegetal de les Illes Balears.

A més, es pot parlar de dispersió de la plaga per tot el territori de les Illes Balears, atès que les autoritats fitosanitàries competents de l'illa de Menorca han constatat l'existència d'ullastres (*Olea europaea* L. var. *sylvestris*) arreu de l'illa amb símptomes visuals similar als d'afecció pel bacteri i que hi ha una probabilitat elevada de propagació de la plaga pels insectes vectors entre l'illa d'Eivissa i Formentera per proximitat territorial.

Per tant, com a conseqüència dels resultats positius confirmats a les prospeccions i de la possible existència d'un perill greu de propagació de la plaga per tot el territori de les Illes Balears, i amb la petició prèvia de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears, el 21 de gener de 2017 el Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient va publicar l'Ordre APM/21/2017, de 20 de gener, per la qual s'estableixen mesures específiques de prevenció en relació amb el bacteri *Xylella fastidiosa* (Wells et al.), l'article 1 de la qual prohibeix la sortida des del territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears de tots els vegetals per a la plantació, excepte les llavors, que pertanyen als gèneres o a les espècies que s'enumeren en l'annex I de la Decisió d'execució (UE) 2015/789.

La Directiva 2000/29/CE del Consell, de 8 de maig de 2000, relativa a les mesures de protecció contra la introducció a la Comunitat d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals i contra la propagació a l'interior de la Comunitat, es va incorporar a l'ordenament jurídic nacional mitjançant el Reial decret 58/2005, de 21 de gener, pel qual s'adopten mesures de protecció contra la introducció i la difusió en el territori nacional i de la Comunitat Europea d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals, i per a l'exportació i el trànsit cap a països tercers.

Xylella fastidiosa (Wells et al.) apareix en l'annex I, part A, secció I, de la Directiva 2000/29/CE com a organisme nociu de la presència del qual no es té constància a cap lloc de la Unió Europea, i del qual se'n prohibeix la introducció i la propagació. També estan inclosos en

aquest mateix apartat de la legislació els insectes vectors de la família *Cicadellidae* (espècies no europees), transmissors de la malaltia de Pierce (denominació comuna en vinya), i la malaltia anomenada *Peach Phony Rickettsia*, en presseguer, que actualment s'atribueix a la presència de *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*).

A més, *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) figura en la llista A1 de l'Organització Europea i Mediterrània de Protecció de Plantes (OEPP/EPPO), que recull les plagues de quarantena la introducció als països membres de les quals representa un risc fitosanitari evident. Així mateix, la consideren de quarantena molts països (Turquia, Nova Zelanda, Sud-àfrica, Israel, etc.) i organitzacions regionals de protecció fitosanitària, com el Comitè de Sanitat Vegetal (COSAVE), l'Organització Nord-Americana per a la Protecció de les Plantes (NAPPO, per les sigles en anglès) o el Consell Fitosanitari Interàfricà (IAPSC, per les sigles en anglès). També estan inclosos en la llista A1 de l'EPPO alguns insectes vectors transmissors del bacteri: *Carneocephala fulgida*, *Draeculacephala minerva*, *Graphocephala atropunctata* i *Homalodisca coagulata*.

La legislació comunitària que està en vigor en l'actualitat és la Decisió d'execució (UE) 2016/764 de la Comissió, de 12 de maig de 2016, per la qual es modifica la Decisió d'execució (UE) 2015/789, sobre mesures per evitar la introducció i la propagació dins la Unió de *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*). L'article 4 d'aquesta darrera norma estableix que si la presència del bacteri està confirmada a un territori s'ha de demarcar sense demora la zona de 100 m de radi al voltant dels vegetals infectats i una zona de contenció de 10 km de radi al voltant de la zona infectada.

Així mateix, la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, estableix que davant de l'aparició, o la sospita, d'una plaga en el territori nacional o en una part d'aquest que pugui tenir importància econòmica o mediambiental, l'autoritat competent ha de comprovar la presència i la importància de la infestació i adoptar les mesures fitosanitàries cautelars prèvies que estimi necessàries per evitar la propagació de la plaga.

El Reial decret 1190/1998, de 12 de juny, regula els programes d'eradicació o control dels organismes nocius dels vegetals que encara no estan establerts en territori espanyol, i que actualment recullen els annexos I i II del Reial decret 58/2005. El bacteri *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) està inclòs en l'annex I, part A, secció I, del Reial decret 58/2005, i és un bacteri amb una rang d'hostes molt ampli, que produeix danys greus en cultius molt importants, com els cítrics, la vinya, l'olivera, els fruiters de pinyol, els ametllers i nombroses espècies ornamentals.

Per tant, com a conseqüència del perill greu de propagació de la plaga per tot el territori de les Illes Balears; atesa l'Ordre APM/21/2017, i de conformitat amb l'article 16 de la Llei 43/2002, la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, mitjançant aquesta Resolució, declara l'existència de la plaga de *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) a l'àmbit de les Illes Balears i preveu l'adopció de mesures fitosanitàries cautelars tendents a impedir-ne de manera eficaç la transmissió i la propagació tant dins la comunitat autònoma com a la resta de territori nacional.

D'altra banda, el Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa que la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, exerceix, entre d'altres, la competència en matèria de sanitat vegetal.

Per tot això, i atesa l'atribució competencial que preveu l'article 20 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, dict la següent

Resolució

Article 1

Declaració de l'existència de la plaga de *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*)

Es declara l'existència de la plaga de *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) a tot el territori de les Illes Balears, el qual tindrà la consideració de zona demarcada d'acord amb el que estableix la Decisió d'execució (UE) 2016/764 de la Comissió, de 12 de maig de 2016, per la qual es modifica la Decisió d'execució (UE) 2015/789, sobre mesures per evitar la introducció i la propagació dins la Unió de *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*).

Article 2

Adopció de mesures fitosanitàries cautelars

1. Es prohibeix, de manera cautelar, la sortida des del territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears de tots els vegetals per a la plantació, excepte les llavors, que estiguin inclosos com a vegetals especificats en la Decisió d'execució (UE) 2015/789, d'acord amb l'Ordre APM/21/2017.
2. Les mesures fitosanitàries cautelars que estableix el punt 1 s'han d'aplicar durant un any, i podran ser revisades per la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca com a conseqüència de l'evolució de la plaga.

Article 3

Adopció de mesures de contenció

Eliminar a tot el territori de les Illes Balears, de manera immediata, almenys tots els vegetals infectats per *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*), en aplicació del Pla d'acció per combatre l'organisme nociu *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) a les Illes Balears i d'acord amb les mesures de contenció que estableix l'article 7 de la Decisió d'execució (UE) 2016/764 de la Comissió.

Disposició final única

Entrada en vigor

Aquesta Resolució entrarà en vigor el mateix dia que es publiqui en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 26 de gener de 2017

El conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca

Vicenç Vidal Matas

